

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 128/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

226/2009. (VIII. 5.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **p.-i lakos panaszos**¹ 2009. március 11-én előterjesztett **panaszára indult eljárásban** a 2009. augusztus 5-én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes távollétében – megtartott zárt ülésén **született állásfoglalását**

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y a k.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos az őt ért közlekedési balesettel összefüggő, 2009. március 4-én foganatosított rendőri intézkedések miatt terjesztette elő panaszát a Testülethez 2009. március 11. napján.

I.

A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint a panaszos 2009. március 4-én 11 óra 30 perc körül barátnőjével – aki szintén panasszal fordult a Testülethez – gyalogosan haladt P. városban az E. utcában, amikor az egyik kereszteződésnél eléjük fordult egy kombi személygépkocsi. A panaszos és barátnője a gépkocsi mögött akart átmenni az úttesten, amikor az visszagurult. A barátnő szóvá tette a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

vezetőnek, hogy jobban vigyázzon, mert majdnem elütötte őket. A gépkocsi vezetője szidalmazni kezdte a nőt, majd néhány méterre továbbhajtott. Ekkor a panaszos és barátnője ismét a jármű mögött akartak átjutni az út túloldalára – ahol a barátnő lakása van –, de a vezető újra tolatni kezdett és a nő bal lábfejeére ráhajtott a gépkocsi hátsó kerekével.

A panaszos barátnője a hátsó szélvédőre csapott kezével, hogy a vezető észrevegye, hogy mit tett és álljon meg. Az ütés következtében a szélvédő betört. A vezető csak ekkor szállt ki a gépkocsiból, és vitatkozni kezdett a panasossal és barátnőjével arról, hogy ki a hibás.

Néhány perc elteltével megérkezett a helyszínre egy szolgálati gépkocsi, és az abból kiszálló rendőrök azt mondták, már messziről látták, hogy a panaszos barátnője törte be a gépjármű szélvédőjét.

A rendőrök – az intézkedés tényének és céljának közlése mellőzésével – vitatkozni kezdtek a panasossal és barátnőjével, illetve tiszteletlenül beszéltek velük. Időközben egy másik rendőrautó is megérkezett a helyszínre, és az abból kiszálló rendőr is flegmán és tegeződve beszélt a panasossal, aki megkérte a rendőrt, hogy maradjanak a magázódásnál. A rendőr erre azt kérdezte: „Miért, ki vagy te, hogy magázalalak?”

A rendőrök ezt követően felszólították a panaszt, hogy igazolja magát, amely felhívásnak ő eleget tett: személyi igazolványát és lakcímkártyáját átadta. Egyidejűleg a panaszos kérte, hogy a rendőrök is azonosítsák magukat, de a kérésnek azok nem tettek eleget. A Lada Nivából kiszálló r. törzsőrmester járőr ekkor a panaszos elé állt és megvetéssel azt mondta neki, hogy „te mocskos proli”. A panaszos e kijelentéssel összefüggésben megjegyezte, hogy egy olajos munkásruhában volt éppen, amikor intézkedés alá vonták.

A panaszos – miközben kezét felemelte és az arca felé mutatott – azt válaszolta, hogy „a prolik építették fel az országot”. A rendőr a panaszos gesztikulálását úgy értékelte, hogy kezét akart emelni rá, ezért torkon ragadta és fojtogatni kezdte, majd a következő pillanatban mindhárom rendőr lefogta őt, kirúgták a lábát, hátracsavarták a bal kezét és arra bilincset tettek. A panaszos a jobb kezével az úttestet és a járdát elválasztó korlátláncba kapaszkodott, hogy ne essen le a vízelvezető árokba. Az ekkorra már a földön fekvő panaszt fojtogatták, és jobb kezét rugdosták a rendőrök trágár szavak kíséretében. A panaszos szólt, hogy engedjék el, hogy fel tudjon állni, és akkor megbilincselhetik. Engedték felállni, majd kezeit hátra helyzetbe bilincseltek és a Lada Niva motorháztetejére lökték, ahol megmotozták.

Ezt követően a rendőrök a panaszt beültették a szolgálati gépkocsiba és előállították a P.-i Rendőrkapitányságra. A panaszbeadvány szerint a

rendőrkapitányság épületében kb. két órán keresztül megbilincselve tartották és folyamatosan kiabáltak vele a rendőrök. A panaszos többször kérte, hogy lazítsanak a bilincsen, amelynek a rendőrök nem akartak eleget tenni.

A rendőrség épületében később sor került a panaszos meghallgatására, de azzal kapcsolatban – állítása szerint – semmilyen papírt nem írtak vele alá. Később a kórház baleseti sebészeti osztályára vitték, ahol megállapították, hogy sérülései keletkeztek. A Testület rendelkezésére bocsátott orvosi lelet szerint bal lábszárán felületes sérülést, jobb mellkasán zúzódásos sérülést szenvedett el, illetve jobb csuklóján körkörös, nyomásra érzékeny, gyűrű alakú vöröses elszíneződés keletkezett.

A panaszos előadta továbbá, hogy az előállításról szóló igazolást megkapta, amelyen az szerepel, hogy azzal összefüggésben sérülése és panasza keletkezett.

II.

A Testület az ügy érdemi kivizsgálása érdekében felvilágosítást kért Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatától arról, hogy kik voltak a panaszossal szemben intézkedő rendőrök, továbbá annak tekintetében, hogy a rendőri intézkedésekkel összefüggésben milyen rendőrségi dokumentumok keletkeztek.

A Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának megbízott vezetője tájékoztatta a Testületet arról, hogy a panaszolt intézkedést a P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztályának három beosztottja, a Körzeti Megbízotti Alosztály egy r. törzsőrmestere és egy r. főtörzsőrmestere, valamint a Közlekedésrendészeti Alosztály egy r. törzsőrmestere fogatosította.

Az Ellenőrzési Szolgálat az alábbi dokumentumokat bocsátotta a Testület rendelkezésére:

- az intézkedést fogatosító rendőrök 2009. március 4-én készített jelentését
- az előállítás végrehajtásáról, és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 2009. március 4-én kelt jelentést, amely a parancsnoki véleményt és kivizsgálást is tartalmazza,
- előállítás időtartamáról szóló igazolást,
- a P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Őr-és Járőrszolgálati Alosztályának ügyeletes tisztje által 2009. március 4. napján készített feljegyzését,
- a P.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya által 2009. március 4. napján tartott szemle jegyzőkönyvét,

- a P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közlekedésrendészeti Alosztályának intézkedő r. törzsőrmestere által 2009. március 4. napján a panaszossal és barátnőjével szemben tett büntető feljelentést,
- a gépkocsi vezetőjének és utasának a P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közlekedésrendészeti Alosztályán 2009. március 4-én, a baleset bekövetkezési körülményeire nézve tett nyilatkozatát,
- a P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály alosztályvezetőjének 2009. április 1-jei keltezésű összefoglaló jelentését a rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásáról,
- a P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály alosztályvezetője által 2009. április 1-jén készített hivatalos feljegyzést a gépkocsi vezetője és utasa által tett nyilatkozatokról,
- a P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály osztályvezetője által 2009. március 4-én kelt hivatalos feljegyzéseit a panaszos barátnője, illetve egy szemtanú által tett nyilatkozatokról,
- a panasz miatt indult közigazgatási eljárásban az intézkedés alá vont személyek (a panaszos és barátnője), illetve az intézkedő rendőrök tanúkénti meghallgatásáról készült jegyzőkönyveket,
- a P.-i Rendőrkapitányság vezetőjének 2009. április 1. napján kelt, a rendőri intézkedés elleni panasz elutasításáról szóló határozatát,
- a P.-i Rendőrkapitányság vezetőjének 2009. március 4-én készült jelentését a rendőrök sérelmére elkövetett hivatalos személy elleni erőszak kivizsgálásáról,
- a P.-i Rendőrkapitányság vezetőjének 2009. március 4-én a panaszos és barátnője ellen hivatalos személy elleni erőszak bűncselekményének megalapozott gyanúja miatt tett feljelentését.

A panaszügy vizsgálata során a panaszos benyújtotta továbbá a vele szemben a Veszprémi Nyomozó Ügyészség által hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt folytatott büntetőeljárás során 2008. május 27. napján történt szembesítések jegyzőkönyveit, továbbá a nyomozás megszüntetéséről szóló, 2009. július 3. napján kelt határozatot.

A rendőrségi, illetőleg ügyészségi dokumentumok a panaszos által előadott tényálláshoz képest az alábbi eltéréseket, illetve kiegészítéseket tartalmazzák.

1) A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztályának intézkedő r. törzsőrmestere és r. főtörzsőrmestere által készített jelentés szerint 2009. március 4-én szolgálatot láttak el, melynek során az Erkel utcában 11 óra 15 perc körül azt észlelték, hogy egy gyalogosan közlekedő nő egy személygépkocsi hátsó szélvédőjének üvegét kiütötte, ezért megálltak és intézkedést kezdeményeztek. A gépkocsiban két személy utazott, és a gépkocsi mögött is két személy tartózkodott. Meghallgatták az érintetteket és megállapították, hogy közlekedési baleseti helyszínelőt igényel az eset.

A gépkocsi utasait és a gyalogosokat szétválasztották a további veszekedés elkerülése érdekében. A jelentés szerint a panaszost és barátnőjét többször fel kellett szólítani, hogy ne kiabáljanak, és ne lépjenek vissza a gépkocsi mögé, mert megváltoztathatják a nyomokat.

A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közlekedésrendészeti Alosztályának r. törzsőrmestere kb. 11 óra 30 perckor érkezett meg baleseti helyszínelőként. Tájékozódott, majd megkezdte az érintettek igazoltatását és meghallgatását. Közölte a másik két rendőrrel, hogy jelenlétük a továbbiakban nem szükséges. A rendőrök beszálltak a szolgálati gépkocsiba, hogy elhagyják a helyszínt és tájékoztassák az ügyeletet, amikor azt észlelték, hogy a panaszos ismételten hangoskodik és visszamegy a helyszínre. A jelentés szerint a gépkocsi vezetője is megkérte a rendőröket, hogy maradjanak a helyszínen, mert a panaszos nagyon agresszíven viselkedik. A rendőrök visszamentek és a panaszost ismételten felszólították, hogy fejezze be a kiabálást, ne akadályozza az intézkedést, és csak akkor beszéljen, ha őt kérdezik, de ő tovább kiabált, kezével hadakozott, és a körzeti megbízott r. törzsőrmester felé közelített. Amikor a panaszos közelebb ért a rendőrhöz – a jelentés szerint –, jobb kezével meglökte annak bal vállát. A további támadás megakadályozása végett a r. törzsőrmester körzeti megbízott a panaszos jobb kezét megfogta és megpróbálta a háta mögé feszíteni, majd pedig fojtófogást alkalmazva a földre vitte. A r. törzsőrmester körzeti megbízott – állítása szerint – azért alkalmazott testi kényszert, mert mögötte állt a balesetet okozó gépkocsi, annak vezetője és utasa, így a panaszos mozdulata elől hátrafele nem tudott kitérni. Ezzel egyidejűleg a helyszínelést végző r. törzsőrmester megfogta a panaszos bal kezét és szintén testi kényszert alkalmazott.

Mivel a panaszos a földre vitel közben jobb kezével megfogta az úttest melletti láncos korlát egyik oszlopát, a r. fő-törzsőrmester körzeti megbízott levette a kezét arról, majd a r. törzsőrmester körzeti megbízott a panaszos jobb kezére bilincset rakott. A panaszos ezen idő alatt mindvégig a földön volt, és – a jelentés szerint – teljesen ellenállt, jobb kezének megbilincselését követően azonban kijelentette, hogy enged az intézkedésnek és hagyja magát nyugodt körülmények között megbilincselni. A panaszos kezeinek megbilincselését követően a szolgálati gépkocsihoz támasztották, majd ruházat- és csomagátvizsgálat hajtottak végre, amelynek során a panaszosnál közbiztonságra veszélyes eszközt nem találtak.

2) A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közlekedésrendészeti Alosztályának baleseti helyszínelést végző r. törzsőrmestere által készített jelentés az előző jelentésben foglaltakat azzal egészítette ki, hogy amikor a másik két rendőr a szolgálati gépkocsihoz visszament, a panaszos szóban támadólag lépett fel vele szemben, és egy lépést

tett felé. Ezt észlelte a két körzeti megbízott, és a r. törzsőrmester a segítségére sietett, majd többször felszólították, hogy igazolja magát a panaszos. A panaszos két kezét felemelte, és jobb kezével megütötte a körzeti megbízott r. törzsőrmester vállát, amire a rendőr úgy reagált, hogy jobb kezével a panaszos jobb kezét megfogta, bal kezével pedig fojtófogást alkalmazott. A helyszínelést végző r. törzsőrmester ezzel egyidejűleg megragadta a panaszos bal kezét és ún. „lábsöpréses” módszerrel a hátára fektették az úttesten. A panaszos jobb kezét a járda melletti oszlopról a harmadik rendőr vette le, és egy állampolgár is segített a panaszost megfogni. Ezt követően került sor a panaszos jobb, majd bal kezének megbilincselésére.

3) Az előállítás végrehajtásáról, és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése szerint került sor a panaszos igazoltatására. A panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök tekintetében a jelentés azt a ténybeli indokot tartalmazza, hogy a panaszos a r. törzsőrmesterrel szemben „hivatalos személy elleni erőszakot alkalmazott”, a testi kényszer 11 óra 35 perctől 11 óra 36 percig tartott, míg bilincset 11 óra 35 perctől 13 óráig alkalmaztak a panaszossal szemben.

A jelentésben ugyanakkor nem tüntették fel egyik kényszerítő eszköz alkalmazására vonatkozó jogszabályi okot sem, csak azt, hogy az arra való figyelmeztetés azért nem történt meg, mert a késedelem veszéllyel járt volna; továbbá azt rögzítették, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazása során a panaszosnak sérülése nem keletkezett és hozzátartozója (képviselője) kiértesítését nem kérte.

Az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése szerint sor került a személyi szabadságában korlátozott panaszos átvizsgálására, valamint az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján (szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy) elfogására.

A jelentés szerint az előállítás okáról szóló tájékoztatás, illetve annak idejéről szóló igazolás kiadásra került. Az intézkedő rendőrök a panaszossal szemben büntető feljelentést tettek.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás, a ruházatátvizsgálás és az elfogás jogszerű és szakszerű, a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint – ellentétben az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszközök alkalmazásáról szóló jelentéssel – a panaszosnak az előállítás időtartama alatt sérülése keletkezett,

továbbá panasszal élt. Az előállítás 2009. március 4-én 11 óra 30 perctől 15 óráig tartott.

4) A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Őr- és Járőrszolgálati Alosztályának ügyeletes tisztje által készített feljegyzés a fentebb rögzítettekhez képest eltérést tartalmaz: eszerint a baleseti helyszínelést végző r. törzsőrmester azt közölte, hogy a panaszosnak és barátnőjének előállítására azért kerül sor, mert a velük szemben intézkedő járőr páros ellen támadólag léptek fel. A panaszos hátulról meglökte a r. törzsőrmestert, ezért a járőrök földre vitték.

A feljegyzés – továbbá a Testület rendelkezésére bocsátott szemle jegyzőkönyve – szerint a P.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya – a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 119. §, illetve 177. §-a alapján – a helyszínen közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény miatt halaszthatatlan kényszerintézkedésként szemlét foganatosított. A szemle jegyzőkönyve a panasz elbírálása szempontjából releváns adatokat nem tartalmaz.

5) A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közlekedésrendészeti Alosztályának intézkedő r. törzsőrmestere a panaszossal és barátnőjével szemben garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt büntető feljelentést tett. A feljelentés az események sorozata tekintetében a II. 1) és 2) pontjában ismertetettekhez képest azt az eltérést tartalmazza, hogy a panaszos és barátnője állítása szerint a gépkocsi vezetője ráhajtott a nő lábára, így ő a fájdalom miatt ütött rá a szélvédőre. Ezzel szemben egy szemtanú azt állította, hogy nem hajtott rá a gépkocsi a nő lábára. A r. törzsőrmester a helyszín, a panaszos barátnőjének ruházata és a gépkocsi megvizsgálása, illetve kívülálló tanúk elmondása alapján azt állapította meg, hogy a gépkocsi nem került kapcsolatba a nővel.

6) A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közlekedésrendészeti Alosztályának intézkedő r. törzsőrmestere a feljelentés megtételekor írásban meghallgatta a gépkocsi vezetőjét és utasát. Nyilatkozatuk a rendőri intézkedésre vonatkozóan a fentebb rögzítetteket annyival egészíti ki, hogy a baleseti helyszínelést végző rendőrrel szemben a korábban nyugodtan viselkedő panaszos támadólag lépett fel, ezért a körzeti megbízott r. törzsőrmester annak segítségére sietett, „amelynek következtében az agresszív férfi meglökte a rendőrt”, a rendőrök pedig a panaszost földre vitték.

7) A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály alosztályvezetője összefoglaló jelentést készített a rendőr elleni panasz kivizsgálásáról. A jelentés a fentebb ismertetett rendőrségi dokumentumokban írtaknak megfelelően tartalmazza az események sorozatát (a panaszos magatartása, a rendőri intézkedés), míg az intézkedés hangneme tekintetében az szerepel, hogy a rendőrök egybehangzóan úgy nyilatkoztak, a panaszos volt az,

aki „az intézkedés alatt arrogánsan viselkedett, kiabált, arra hivatkozott, hogy neki szabadságjogai vannak és belegázolnak a becsületébe”.

Az alosztályvezető összefoglaló jelentésében megállapította, hogy az intézkedés jogszerű és szakszerű volt, a szolgálati fellépés módja megfelelt a jogszabályi kritériumoknak.

8) A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály alosztályvezetője az összefoglaló jelentés elkészítése érdekében személyesen meghallgatta a gépkocsi vezetőjét és utasát, hogy nyilatkozzanak az intézkedés hangneme tekintetében. Az alosztályvezető által „kivülállónak” nevezett tanúk a panaszos állítását megcáfolták: az intézkedés alatt egyetlen rendőr szájából nem hangzott el a „mi van, te mocskos proli?” kérdés, továbbá nem tegeztek le az intézkedés alá volt személyeket, illetve velük szemben kulturáltan intézkedtek, őket becsületükben nem sértették meg.

9) A P.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály osztályvezetője hivatalos feljegyzést készített a panaszos barátnőjének, illetve egy szemtanúnak a panaszossal szembeni kényszerítő eszközök alkalmazása vonatkozásában tett nyilatkozatáról. A nyilatkozatok ellentétben vannak több ponton a fentebb ismertetett rendőrségi dokumentumokban foglaltakkal.

A panaszos barátnője – elmondása szerint – hallotta, amint a panaszos az öt igazoltató rendőrnek azt mondja, hogy akkor adja át igazolványát, ha előbb a rendőr igazolja magát. Ezt követően azt látta, hogy a panaszos előveszi az igazolványát, kis idő elteltével pedig arra lett figyelmes, hogy a panaszos hason fekve fekszik a földön, és a három rendőr rajta van.

A szemtanú (aki az állásfoglalás II. 2) pontjában ismertetett jelentés szerint a panaszos megfogásában segített) – elmondása szerint – azt látta, hogy a panaszos üvöltözik a rendőrökkel, majd az egyik rendőrt kezével meglöki. Ezt követően a tanú a rendőrök felé indult, s mire odaért, a panaszos hason feküdt a földön, és a rendőrök rajta voltak, de az rúgkapált, és ellenállt. A szemtanú annak tekintetében, hogy hogyan került a panaszos a földre, kapaszkodott-e közben valamibe, illetve, hogy ki és hogyan bilincselte meg, nem tudott nyilatkozni.

10) A panasz miatt indult közigazgatási eljárásban tanúként hallgatták ki az intézkedés alá vont személyeket (a panaszost és barátnőjét) és az intézkedő rendőröket is. A panaszos és barátnője tanúként történt meghallgatásuk során készült jegyzőkönyvek a panaszbeadványban írtakhoz képest eltérést nem tartalmaztak

A rendőrök tanúként történt meghallgatása során készült jegyzőkönyvek ugyanakkor a fentebb ismertetettekhez képest az alábbi kiegészítéseket, illetve eltéréseket tartalmazzák.

A körzeti megbízott r. törzsőrmester vallomásában úgy nyilatkozott, hogy azt látta, amint a panaszos rá emeli a kezét és a vállát megüti a könyökével. A baleseti helyszínelést végző r. törzsőrmester és a körzeti megbízott r. főtörzsőrmester azt vallották, látták, amint a társuk vállát, illetve felsőkarját a panaszos meglökte-ütötte. A hangnem tekintetében egyaránt úgy nyilatkoztak, nem sértették meg becsületükben az intézkedés alá vont személyeket, és nem tegezték le őket; továbbá nem hangzott el a kérdéses mondat a rendőrök szájából.

11) A panaszos rendőri intézkedés miatt előterjesztett panasza miatt indult eljárásban a P.-i Rendőrkapitányság vezetője 2009. április 1-jén a panaszt mint megalapozatlant elutasította. A határozat indokolása a tényállás szempontjából új elemet nem tartalmaz.

12) A P.-i Rendőrkapitányság vezetője feljelentést tett a panaszossal és barátnőjével szemben hivatalos személy elleni erőszak bűncselekményének megalapozott gyanúja miatt, illetve jelentést készített a rendőrök sérelmére elkövetett bűncselekmény kivizsgálásáról.

A feljelentés és a jelentés a panaszos és a rendőrök közötti cselekmények tekintetében azt a releváns tényt tartalmazza, hogy a panaszos a körzeti megbízott r. törzsőrmestert könyökével meglökte, azt követően a két r. törzsőrmester őt a földre vitte és meg akarta bilincselni, de a bilincseléshez – mivel a panaszos az út szélén lévő láncos korlátban megkapaszkodott – az intézkedő harmadik rendőr segítségére volt szükség. A személy ellenállását hárman tudták megtörni.

A rendőrkapitány feljelentése szerint a cselekmény következtében mindegyik rendőr hámsérülést szenvedett, míg a panaszos tekintetében – az általa benyújtott orvosi igazolásban feltüntetettekkel azonosan – azt tartalmazza, hogy jobb csuklóján körkörös hámsérülést szenvedett, illetve jobb mellkas alsó bordarész, illetve bal lábszára nyomásra érzékenyebbé vált.

A jelentés szerint továbbá mind az intézkedés alá vont személyek, mind pedig az intézkedő rendőrök tekintetében alkoholszondás vizsgálatot rendeltek el, amely valamennyi érintett tekintetében negatív eredményt mutatott.

13) A Veszprémi Nyomozó Ügyészség előtt a panaszossal és barátnőjével szemben hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt folyt büntetőeljárás, melynek során sor került az intézkedés alá vont személyek és a rendőrök szembesítésére.

A panaszos és a körzeti megbízott r. főtörzsőrmester szembesítéséről szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint a r. főtörzsőrmester nem látta, hogy a panaszos milyen módon lökte vagy ütötte meg a járőrtársát, csak azt látta, hogy az

hadonászott, majd a r. törzsőrmester hátratántorodott egy keveset. Azután a panaszt a földre vitték, de ő csak akkor szállt ki a szolgálati gépkocsiból. A r. főtörzsőrmester továbbá úgy nyilatkozott, hogy elképzelhetőnek tartja, hogy társa fojtófogást alkalmazott.

A Veszprémi Nyomozó Ügyészség a büntetőeljárást a panaszossal és barátjával szemben időközben megszüntette. A határozat indokolása szerint nem lehetett minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy a panaszos meglökte a r. törzsőrmestert, illetve, maga a r. törzsőrmester is úgy nyilatkozott, nem szenvedett sérülést a panaszos állítólagos támadása nyomán. A Veszprémi Nyomozó Ügyészség határozatában utalt arra, hogy a panaszos által az intézkedő rendőrökkel szemben bántalmazás hivatalos eljárásban büntette miatt tett feljelentése alapján indult eljárást szintén megszüntette.

III.

A Testület a panaszbeadványnak a panaszos barátnőjét érintő részével kapcsolatban az alábbiakat rögzíti.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. 92. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint mindenki csak olyan intézkedés miatt fordulhat panasszal a Testülethez, amit személy szerint vele szemben foganatosítottak, és az ő jogát vagy jogos érdekét érintette.

Ez alapján a panaszos barátnőjével szemben foganatosított rendőri intézkedések miatt egy külön panaszeljáráásban a Testület 225/2009. (VIII. 5.) szám alatt meghozta állásfoglalását.

IV.

A Testület ugyanakkor – a panaszos beadványa, annak kiegészítése és a rendelkezésre bocsátott rendőrségi, illetve ügyészségi dokumentumok alapján – vizsgálat tárgyává a panaszossal szembeni testi kényszer és bilincs alkalmazása az igazoltatás, a ruházatvizsgálás, valamint az előállítás jogszerűségét és indokoltságát; továbbá a törvény rendelkezéseinek megfelelő, részrehajlás nélküli intézkedés követelményének érvényesülését.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések, illetve a kényszerítő eszközök alkalmazása érintették a panaszos személyi szabadsághoz való jogát, emberi méltósághoz és az annak részét képező személyi integritáshoz való jogát, a kegyetlen, embertelen, megalázó elbánás tilalmát és tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alább írtaknak megfelelően.

1) A panaszos szerint a rendőrök a fellépés során nem közölték az intézkedés tényét és célját.

Az Rtv. 20. §-a tartalmazza a rendőri intézkedés során a rendőr azonosítására vonatkozó rendelkezéseket, amelynek az a célja, hogy a rendőri intézkedések, eljárások során minden esetben kétséget kizáróan azonosítani lehessen az eljáró rendőrt. Ennek ugyanakkor nem lehet olyan hatása, hogy az intézkedést akadályozza. A 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (pl. azonnali beavatkozás, fellépés szükséges), ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A szolgálati fellépés módját a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. §-a részletezi. A 4. § (1) és (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha annak eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja, kivéve, ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (ez esetben azt az intézkedést követően kell megtenni).

Az azonosíthatóságra és a szolgálati fellépés módjára vonatkozó jogszabályi rendelkezések garanciális jelentőségűek, mert megtartásuk biztosítékot jelenthet arra nézve, hogy az állampolgároknak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való alapvető joga érvényesülhessen a velük szemben foganatosított intézkedések alkalmával. Amennyiben viszont ezek az elemi szintű formai elemei hiányoznak, akkor sérül ez az alapjog.

A rendőri jelentések a panaszos állítását alátámasztó, vagy azt cáfoló bizonyítékokat nem tartalmaznak, kizárólag a körzeti megbízott r.

törzsőrmesternek a közigazgatási eljárásban tanúként történt kihallgatásáról készült jegyzőkönyvben van arra vonatkozóan nyilatkozat, hogy a szolgálati fellépés módja a Szolgálati Szabályzatban foglalt előírásoknak megfelelően történt. A Testület ezen, egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudta minden kétséget kizáróan megállapítani az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettség megsértését, és ezáltal a jogállamiság és a jogbiztonság alkotmányos alapelveiből levezetett tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelmét.

2) A panaszos igazoltatásának jogszerűsége tekintetében a Testület az alábbiak szerint foglalt állást.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Jelen esetben megállapítható, hogy az igazoltatás jogszerűen történt: a panaszos személyazonosságának megállapítását indokolta tette a közlekedésrendészeti ellenőrzés és a (feltételezett) közlekedési balesettel érintett személyek jogainak védelme egyaránt.

Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése értelmében az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

A panaszos – állítása szerint – eleget tett az igazolásra vonatkozó felhívásnak, személyi igazolványát és lakcímkártyáját átadta. A rendőri jelentésekben ezzel szemben az szerepel, hogy a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem igazolta magát. A Testület a rendelkezésére álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a tekintetben, hogy felhívásra a panaszos egyből eleget tett-e az igazolásra vonatkozó kötelezettségének.

3) A panaszossal szemben a rendőrök kényszerítő eszközöket – testi kényszert és bilincset – alkalmaztak, amelynek jogszerűségét, szükségességét és arányosságát is vizsgálni kellett.

a) Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – az intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 58. §-ának (2) bekezdése meghatározza, hogy mit kell a kényszerítő eszközök alkalmazása során ellenszegülésnek tekinteni: azt a célzatos, fizikai erő kifejtéssel járó tevékenységet, amely a rendőrt jogszerű intézkedésének megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozza, így különösen, ha valaki élet,

testi épség elleni fenyegetéssel vagy fizikai erőszakkal akadályozza, hogy a rendőr valahová belépjen, valahol tartózkodjon, valahonnan távozzon, valakit személyes szabadságában korlátozzon, illetőleg valakivel szemben intézkedést foganatosítson. A Szolgálati Szabályzat 59. §-ának (1) bekezdése értelmében továbbá testi kényszert akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

Jelen esetben a panaszossal szemben – a panaszbeadvány és a rendőri jelentések, valamint a büntetőeljárás során történt szembesítés során készült jegyzőkönyv szerint – a kar hátra feszítését és fojtófogást alkalmaztak.

A testi kényszer alkalmazására – a rendőrségi dokumentumok szerint – azért került sor, mert a panaszos megütötte-meglökte az egyik rendőr vállát. A panaszos ezzel szemben azt állította, hogy beszéd közben kezével hadonászott, gesztikulált, és ezt értékelte úgy a r. törzsőrmester, hogy kezét emelt rá a panaszos.

A rendőröknek a panaszos támadó magatartásával kapcsolatos nyilatkozatait a Testület nem tudta aggálytalanul elfogadni, több okból kifolyólag sem. Egyrészt a körzeti megbízott r. főtörzsőrmester nyilatkozatai egymással szembenállóak ebben a tekintetben: a panaszossal történt szembesítéséről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint – a 2009. március 4-én általa is készített és aláírt jelentésben foglaltakkal ellentétben – már úgy nyilatkozott, hogy nem látta, a panaszos milyen módon lökte vagy ütötte meg járőrtársát, csak hadonászást látott.

Másrészt egy rendőri jelentés azt tartalmazza, hogy egy állampolgár a panaszos megfogásában segített, míg ezen állampolgár a későbbi meghallgatása során másként nyilatkozott.

A Testület ezen álláspontját támasztják alá továbbá a panaszossal szemben hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt folyt eljárásban a Veszprémi Nyomozó Ügyészség által hozott nyomozást megszüntető határozatban foglaltak is.

A Testület továbbá nem fogadta el bizonyítékként a rendőrök által „kívülállónak” nevezett tanú – a gépkocsi vezetője – vallomásának vonatkozó részét. A Testület véleménye szerint az a személy, aki egy (feltételezett) közlekedési balesettel érintett jármű vezetője, semmiképpen nem tekinthető elfogulatlannak, „kívülállónak”. Megjegyzendő továbbá, hogy a gépkocsi vezetője ellen időközben büntetőeljárás is indult a panaszos barátnőjének feljelentése folytán, így vallomásának hitelt érdemlősége kétséges.

A Testület a rendőrök állításával szemben a panaszosi állítást vette alapul. Ennek megfelelően a panaszos nem tanúsított olyan célzatos, fizikai erő kifejtéssel járó tevékenységet, amely az intézkedő rendőröket jogszerű intézkedésük megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozta volna, ezért a testi kényszer előfeltételeként megkövetelt ellenszegülés nem állt fenn. A Testület legfeljebb azt tartja elfogadhatónak a testi kényszer alkalmazása tekintetében, hogy a r. törzsőrmester tévedésben volt annak megítélése során, hogy vele szemben a panaszos támadólag lép fel.

A testi kényszer körében végrehajtott módszerek – karfeszítés, fojtófogás – kapcsán a Testület vizsgálta az arányosság kérdését is.

Az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elvei között kerültek rögzítésre az arányosság követelménye (15. §) és a kényszerítő eszközök alkalmazásának közös elvei (16. §). Az Rtv. 15. §-a értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Az Rtv. 16. §-a pedig kimondja, hogy a rendőr kényszerítő eszközt a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén és az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás melléklete részletesen tartalmazza az egyes intézkedési taktikák leírását. A kényszerítő eszközök alkalmazásának alapvető taktikáiról szóló fejezetben, a testi kényszerre vonatkozó alapelvek között szerepel – többek között –, hogy a testi kényszer alapvetően megfogást, lefogást, eltávolítást és elszállítást jelent. A rendőr testi kényszer végrehajtása során elsősorban kar-és csuklófeszítéseket, illetve elvezető fogásokat hajt végre. A rendőr továbbá az őt ért támadás során, illetve súlyosabb kényszerítő eszköz alkalmazásának elkerülése érdekében az önvédelmi fogásokat is felhasználhatja.

A Testület a körülmények alapján megállapította, hogy míg a körzeti megbízott r. törzsőrmester által alkalmazott karfeszítés – tekintettel arra, hogy tévedésben volt a panaszos cselekvőségét illetően – arányosnak tekinthető, addig a fojtófogás alkalmazása aggályos. A testi kényszer ezen módszere minden esetben rendkívüli körülményt igényel, és hatását tekintve bizonytalan, súlyos következményekkel járhat. A panaszos karjának – akár több rendőr közreműködésével történő – hátrafeszítése már önmagában is alkalmas lett volna ellenállásának megtörésére.

Ez alapján a Testület a fojtófogás módszerére figyelemmel megállapította, hogy a testi kényszer alkalmazása az adott esetben aránytalannak tekinthető, ezért

sértette az Alkotmány 54. §-ának (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jog mint általános személyiségi jog részét képező személyi integritáshoz való jogát.

b) A panaszossal szemben történt bilincselés tekintetében a Testület az alábbiak szerint foglalt állást.

Az Rtv. 48. §-a szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására vagy ellenszegülésének megtörésére.

A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 60. §-a részletezi. Annak (1) bekezdése példálózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának esetköreit: bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt, aki erőszakos, garázdá magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, vagy aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja, akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget.

A Testület megállapította, hogy a kényszerítő eszköz végrehajtásáról szóló jelentés hiányos volt abban a tekintetben, hogy mi volt a bilincs alkalmazásának törvényi indoka. A panaszügyben a panaszos megbilincselését a rendőrök – valószínűsíthetően – azzal látták indokoltnak, hogy egyikükkel szemben támadást feltételeztek, azonban jogszabályi hivatkozással azt nem támasztották alá.

A kényszerítő eszköz alkalmazásának időtartama csaknem másfél óra (11 óra 35 perctől 13 óráig) volt, módját tekintve pedig a kezek hátra helyzetbe történő bilincselésével valósult meg. Ez utóbbi formailag megfelelt a Szolgálati Szabályzat 60. §-ának (6) bekezdés a) pontjában foglaltaknak. Eszerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadásától, illetve szökéstől.

A Testület – a fent kifejtettek figyelembevételével – ugyanakkor megállapítja, hogy a bilincs alkalmazása szükségtelen és aránytalan volt, melynek következtében úgyszintén sérült a panaszos személyi szabadsághoz, illetve integritáshoz való joga. Az állásfoglalás II. 2) pontjában ismertetett rendőri jelentés – amely szerint a panaszos egyik kezének megbilincselését követően

hagyta magát nyugodt körülmények között megbilincselni – is azt az álláspontot támasztja alá, hogy indokolatlan és aránytalan volt a kényszerítő eszköz alkalmazása.

A földre vitel, a rendőrök megalázó bánásmódja és az aránytalanul szigorú rendőri fellépés továbbá sértette a panaszosnak az Alkotmány 54. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott az emberi méltósághoz való jogát, illetve a kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmód tilalmát.

4) A panaszos előállítása kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 33. §-ának (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pontját (szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy) jelölték meg.

A Testület megállapítása szerint – a fentebbi okfejtésnek megfelelően, az ügyészi döntéssel is alátámasztva – az előállítás megfelelő jogalap nélkül történt. A panaszos nem lépett fel támadólag, cselekményét tévesen értékelték bűncselekményként.

A panaszos az előállítása kapcsán sérelmezte azt is, hogy neki az előállításról semmilyen iratot nem adtak át.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Ezen alakiságok megtartása fontos garanciális követelmény, az arra vonatkozó kötelezettség minden esetben fennáll, amely alól nincs jogszabályban rögzített kivételt biztosító rendelkezés sem. Amennyiben a rendőrség megszegi ezeket az előírásokat, az a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelmét eredményezi.

Jelen esetben a panaszos állításával szemben a rendőrségi jelentés szerint az előállítás okáról szóló tájékoztatás, illetve annak idejéről szóló igazolás – az Rtv. rendelkezéseinek megfelelően – kiadásra került. Az előállítás időtartamáról szóló igazoláson a panaszos aláírása szerepel, arra vonatkozó információt nem tüntettek fel, hogy a panaszos megtagadta az igazolás átvételét.

Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az alakiságok megtartása vonatkozásában a panaszos beadványában foglaltak vagy a rendőri jelentésekben írtak felelnek meg a valóságnak, ezért a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelme ebben a tekintetben nem volt megállapítható.

5) A panaszos megbilincselését követő ruházat- és csomagátvizsgálással összefüggésben a Testület az alábbiak szerint foglalt állást.

Az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése értelmében a rendőr az igazoltatott személy ruházatát [...] átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi. A panaszos ruházatának átvizsgálása – az előző pontokban foglaltak alapján – szintén jogszerűtlen volt.

A rendőrök ezzel az intézkedéssel is sértették a panaszosnak a fentebb említett személyi integritáshoz való jogát.

6) A panaszos a durva rendőri intézkedés következtében test szerte – lábán, mellkasán és kezén is – sérüléseket szenvedett el.

A rendőrségi dokumentumok egymásnak ellentmondanak a sérülések kérdése tekintetében. Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszosnak sérülése nem keletkezett. Ezzel szemben a P.-i Rendőrkapitányság vezetője által, a rendőrök sérelmére elkövetett bűncselekmény kivizsgálásáról szóló jelentés – a panaszos által benyújtott orvosi igazolásban feltüntetettekkel azonosan – azt tartalmazza, hogy a panaszos jobb csuklóján körkörös hámsérülést szenvedett, illetve jobb mellkas alsó bordarész, illetve bal lábszára nyomásra érzékenyvé vált.

A bizonyítékok egybevetésével a Testület azt az álláspontot fogadta el, hogy a panaszos sérülései a kényszerítő eszközök alkalmazásával összefüggésben keletkeztek.

Az Rtv. 17. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, a 16. § (1) bekezdése pedig – a fentebb említettek szerint – azt rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt – a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén és az arányosság elvének figyelembe tartásával – úgy alkalmazhat, hogy az ne okozzon aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak.

Jelen esetben a rendőrök az intézkedések során nem tartották be ezeket a rendelkezéseket, ezért a Testület az Alkotmány 70/D. §-ának (1) bekezdésén alapuló testi épséghez való jog sérelmét is megállapította.

7) A panaszos álláspontja szerint vele a rendőrök megengedhetetlen hangnemben, tegeződve beszéltek, és becsületét sértő kifejezéssel illették.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

A rendőrségi dokumentumok a panaszos állítását cáfolják, ezért a Testület az intézkedő rendőrök hangneme és stílusa tekintetében nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért az Rtv. hivatkozott rendelkezésének megsértése miatt a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

8) A panaszbeadvánnyal összefüggésben a Testület felhívja a figyelmet továbbá az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdésére, amelynek értelmében a rendőr a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül köteles intézkedni.

A Testület rendelkezésére álló bizonyítékok alapján megállapítja, hogy a gépkocsi vezetőjének kívülálló tanúként történt feltüntetése, vallomásának aggály nélküli elfogadása megkérdőjelezi a rendőrség részrehajlás nélküli intézkedését.

VI.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált rendőri intézkedések és a kényszerítő eszközök alkalmazása következtében sérült a panaszos személyi szabadsághoz, emberi méltósághoz és a tisztességes eljáráshoz, testi épséghez való joga, valamint a rendőrségi intézkedések a kegyelmen, embertelen, megalázó bánásmód tilalmába ütköztek. A jogsérelem mértéke – a tárgybeli esetben, annak összes körülménye alapján – összességében eléri azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza. Ennek megfelelően a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2009. augusztus 5.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület